

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Petra Šuránka v právní věci žalobce: **M. Z.**, zastoupený Mgr. Danielem Bartošem, advokátem, sídlem Bílinská 1147/1, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Ústí nad Labem**, sídlem Revoluční 3289/13, Ústí nad Labem, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2024, č. j. 132795/24/UL, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 6. 2024, č. j. 42 Ad 10/2024-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Danielu Bartošovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1 573 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl žalobcovu žádost ze dne 1. 2. 2024 o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením [§ 34 a násl. zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 329/2011 Sb.“)].

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým ji usnesením označeným v záhlaví odmítl. Krajský soud ověřil u prvostupňového správního orgánu, zda se žalobce proti napadenému rozhodnutí bránil odvoláním jako řádným opravným prostředkem (§ 5 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb.), a pokud tak učinil, zda již bylo o podaném odvolání rozhodnuto. Pro takový případ žádal, aby mu bylo zasláno rozhodnutí o odvolání s vyznačenou doložkou právní moci, včetně dokladu o jeho doručení žalobci. Na tuto výzvu žalovaný reagoval sdělením (ze dne 20. 6. 2024, č. j. UPCR-UL-2024/209840), že odvolání nebylo podáno a že

rozhodnutí ze dne 17. 4. 2024, č. j. 132795/24/UL, nabylo 10. 5. 2024 právní moci. V odůvodnění usnesení pak krajský soud uvedl, že žalobce podanou žalobou napadl prvostupňové správní rozhodnutí, a tedy nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem. Z tohoto důvodu byla žaloba jako nepřípustná odmítnuta [dle § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

II. Kasační stížnost

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatel je přesvědčen, že z jeho strany došlo k uplatnění všech relevantních opravných prostředků, což však nemá soudu jak prokázat, neboť nedisponuje potřebnými dokumenty prokazujícími jeho tvrzení. Neztotožnil se se závěry krajského soudu, že z jeho strany nedošlo k vyčerpání přípustných opravných prostředků, a proto nebylo možné žalobu věcně projednat.

[4] Žalovaný práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[6] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a uplatní se na všechny věci, ve kterých před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31).

[7] V daném případě Nejvyšší správní soud v napadeném usnesení krajského soudu neshledal žádná pochybení, která by mohla založit přijatelnost podané kasační stížnosti.

[8] Krajský soud v napadeném usnesení správně vycházel z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, dle které „podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu [§ 5, § 68 písm. a) s. ř. s.] je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivních veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy“ (rozsudek ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 Afs 98/2004-65, č. 672/2005 Sb. NSS). Shodné závěry Nejvyšší správní soud vyslovil také např. v rozsudku ze dne 16. 11. 2004, č. j. 1 As 28/2004-106, č. 454/2005 Sb. NSS, nebo

pokračování

v rozsudku ze dne 30. 4. 2004, č. j. 3 As 58/2003-51: „Ochrany veřejných subjektivních práv ve správním soudnictví se lze domáhat teprve po vyčerpání řádných opravných prostředků, pokud je právní úprava připouští (§ 5 s. ř. s.). Svých práv se tedy žalobou proti rozhodnutí správního orgánu nemůže úspěšně domoci ten, kdo ve správním řízení proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odvolání nepodal.“

[9] Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by se stěžovatel proti prvostupňovému rozhodnutí bránil odvoláním. Po prvostupňovém rozhodnutí následuje pouze stěžovatelova reakce na zamítnutí žádosti tohoto znění: „Váš zamítavý postoj беру на vědomí, ale stejně bude rozhodovat soud, na který jsem se již obrátil, když umíte překrucovat lékařské zprávy!!!“ Z obsahu tohoto podání lze dovodit, že po obdržení prvostupňového rozhodnutí stěžovatel přistoupil rovnou k podání žaloby, ačkoli byl v prvostupňovém rozhodnutí poučen o tom, že proti rozhodnutí je možno podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení k Ministerstvu práce a sociálních věcí prostřednictvím Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ústí nad Labem. Skutečnost, že odvolání ve věci nebylo podáno, potvrdil k žádosti krajského soudu také žalovaný.

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou a nepochybil při výkladu procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalovaný nemá právo na náhradu řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s.

[12] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 5. 2024, č. j. 15 Na 207/2024-36, ustanoven k ochraně jeho práv zástupce Mgr. Daniel Bartoš, advokát. V souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. zastupuje advokát ustanovený krajským soudem navrhovatele také v řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 10 části věty první za středníkem s. ř. s. platí v takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce stát. Podle § 7 bodu 3 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (písemné podání ve věci samé – doplnění kasační stížnosti) ve výši 1 000 Kč; a podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za jeden úkon právní služby, celkem tedy 1 300 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je ve smyslu § 57 odst. 2 věty za středníkem s. ř. s. společníkem právnické osoby zřízené podle zvláštních právních předpisů upravujících výkon advokacie a plátcem daně z přidané hodnoty je tato právnická osoba, zvyšuje se částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů o částku 273 Kč odpovídající výši daně z přidané hodnoty. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci

částku ve výši 1 573 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu